

ΤΟ ΑΠΛΩΜΑ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΣΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ

Κόπασε η επαναστατική μπόρα στη Λευκωσία, στήθηκαν μπλόκα, οι προσβάσεις προς την πρωτεύουσα αποκλείστηκαν για να μην περάσουν οπλοφόροι από την ύπαιθρο, περιορίστηκε η κυκλοφορία τα βράδια, στάληκαν αεροπλάνα να πετάξουν σε χαμηλό ύψος για να τρομοκρατήσουν πόλεις και χωριά, και η φλόγα της εξέγερσης μεταδόθηκε αστραπιαία σ' όλη την Κύπρο.

Στο Βαρώσι ο αναβρασμός τρομοκράτησε τους Εγγλέζους που μετάφεραν τις οικογένειες τους σε πλοία που αγκυροβόλουν στο λιμάνι. Οι Βαρωσιώτες συγκρότησαν συλλαλητήριο στην αγορά το βράδυ της 23ης Οκτωβρίου. Απ' εκεί πήγαν στον Άη Νικόλα όπου μίλησαν οι Γ. Μυλωνάς, Ν. Χατζηδημητρίου, Ν. Παταράκας.

Κι ύστερα τα πλήθη ενθουσιώντα κατευθύνθηκαν στο διοικητήριο για την ανύψωση της Ελληνικής σημαίας.

Την επόμενη κυκλοφόρησαν χιλιάδες προκηρύξεις, σήμαναν συναγεμώ οι καμπάνες, λαοθάλασσα όρμησε από το Δημαρχείο, ακολούθησαν οποραδικές ανπστασιακές συγκεντρώσεις.

Στις 25 Οκτωβρίου 1931 διαδραματίστηκαν αιματηρά επεισόδια. Τη νύχτα ομάδες επιτέθηκαν στον αστυνομικό σταθμό, έδωξαν τους αστυνομικούς έκαναν τα πάντα γυαλιά καρφιά. Ακολούθησε νυκτερινή διαδήλωση.

Ένοπλα τμήματα αποπειράθηκαν ν' ανακόψουν τα πλήθη, ο λαός αντέδρασε με θυελλώδη κατά μέτωπο επίθεση με ξύλα και ρόπαλα, έτρεψε σε άτακτη φυγή τους Εγγλέζους.

Ανασυντάχθηκαν, δοκίμασαν νέα επίθεση οι στρατιώτες. Μα οι Βαρωσιώτες τους περίμεναν. Ακροβολίστηκαν σε στέγες και μπαλκόνια κι όταν εμφανίστηκαν οι Άγγλοι απετέλεσαν στόχο ενός πρωτοφανούς καταϊγισμού λίθων, ξύλων, μπουκάλων, που τους ανάγκασαν σε ... ανώμαλη αναδίπλωση.

Οι στρατιώτες σκότωσαν με πυροβολισμούς το Νικόλα Χριστοφή, από τον Καραβά, και τραυμάτισαν με λόγχες το Νικόλα Χριστοφή από τον Άγιο Γεώργιο, το Γρηγόρη Χατζημιχαήλ από τον Άγιο Αμβρόσιο και άλλους. Απόσπασμα συνέλαβε το Μητροπολίτη.

Στη Λεμεσό τις ψυχές πυρπόλησε ο Νικόδημος Μυλωνάς. Οι Άγγλοι συνέλαβαν τον Μητροπολίτη την αυγή. Κτύπησαν οι καμπάνες, ο κόσμος επιτέθηκε εναντίον αποσπάσματος στη Μητρόπολη κι οι Άγγλοι πυροβόλησαν και σκότωσαν τον Παναγιώτη Δημήτρη 25 χρόνων και τραυμάτισαν άλλους 5 διαδηλωτές...

Σ' όλη την Κύπρο ακολούθησαν φοβερές συνθήκες. Εγιναν δεκάδες συλλήψεων, άνθρωποι βασανίστηκαν, φυλακίστηκαν, υπέφεραν τα πάνδεινα. Κι η εξέγερση του Οκτωβρίου του 1931 πνίγηκε στην καταπίεση, τον τρόμο και την άγρια εκδίκηση της αποικιοκρατίας.

Καλοκαιρινό θέρετρο

Έφτασαν δυο μπουμπουνητά
και μια μικρούλα μπόρα
να πάρει το καλοκαιράκι
τις αποσκευές του και να φύγει.
Και των δέντρων τα φύλλα, σάμπως πράσινο
σκηνικό μιας παράστασης που τέλειωσε,
αδύναμα να σηκώσουν τη θλίψη ενός φινάλε
με την πίκρα τόσων αποχαιρετισμών
ένα-ένα μαραζώνουν και πέφτουν.

Τάκη Νικολαΐδη